

22050211

NORWEGIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NORUEGO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 3 May 2005 (morning)

Mardi 3 mai 2005 (matin)

Martes 3 de mayo de 2005 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

NORWEGIAN A1 – BOKMÅL VERSION
NORVÉGIEN A1 – VERSION EN BOKMÅL
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN BOKMÅL

Skriv en kommentar til **en** av de følgende tekstene.

1. (a)

Krigen slutt

– Kva vil dei, spurde den unge kvinna tvert.

– Det veit eg ikkje, svara broren gruvlande.

– Kva trur du, prøvde ho.

5 Han tagde der han sat på huk framfor lega hennar. Gjennom det tronge loftsvindaugget silte maisola ned og gylte håret til ho som låg på flatseng like innanfor. Det var eit rikt, korngult hår. Han mintest frå den tid dei var born, då bar ho det i fletter som veiva ikring henne når ho sprang. Dei var så lange, desse flettene, ho kunne sitja på dei.

10 Der han sat og stirde mot golvplankane, syntest han merka at ein diger knyttneve var innåt veggen og slo dunk-dunk-dunk! Og han såg for seg eit grått bergandlet som sveitta under den trykkjande heten. Med skjorteerma var han oppom panna si eit tak.

(...)

Dei to på loftsrommet tagde ei god stund. Ho låg og stirde tomt mot skråtaket over seg, og andletet var grimet og opphovna. Han mintest eit ungjenteandlet som såg heilt annleis ut.

(...)

15 – Dei er her! vekte han.

– Kven?!

Han tenkte: – Hittil har det alltid vore fienden som kom når det lydde at “dei er her!”

Han sa: – Her er ein flokk av våre eigne som spør etter deg. Den digre neven var innåt veggen og slo att, dunk-dunk-dunk! No var nok tolmodet snart slutt der utanfor.

20 – Meiner du at eg skal gå ned til dei? spurde ho med redsle og forakt i røysta.

– Ja! svara han fast. Ho lét auga snerta broren, andletet hans var gråkvitt der han sat og bøygde seg over verken sin. Ho visste godt nok kvifor han leid – og kven som hadde skulda for det.

25 Broren hadde vore god å ty til mang ein gong. Då ho var lita, hende det at handa hans berga henne, anten ho no trødde ut i leirdiket med kvite sokkar på eller tulla seg utpå brådjupet ved laugarstranda¹. Ho var dessverre av det vinglete slaget, såg seg lite føre og trødde ofte feil. Då “den nye tida” kom og snarene låg tett kvar ein snudde seg, hadde han teke henne for seg og åtvara henne sterkt. Ho syntest nok høyra etter kva han sa, men det var likevel slik at ho vima² fram på sin eigen måte. Han kunne ikkje lenger stå ferdig og triva i henne når ho trødde feil. Så bar det ikkje annleis til enn at ho fall for ei stram fiendeuniform. Og dermed var det gjort. Brått

30 stod ho på den andre sida, og meir og meir vart det brådjupet mellom dei.

(...)

Han reis og gjekk etter henne, heldt seg eit stykke attom ned trappene, men ute på tunet nådde han henne att. Det kvasse solskinet halvt blinda han, men han skimta at det nok kunne vera fem-

35 seks unge menn i den hopen som venta ute på gardsplassen. Han såg ingen av dei inn i andletet, så han visste ikkje korleis dei tedde seg. Men ho stod framfor dei no, og han merka seg at heller ikkje ho møtte andleta deira, at ho i staden stirde ned i grusen. Han seig framåt til han stod i breidd med henne, vel ei armlengd i frå. No stod dei der begge framfor flokken og stirde i grusen, og *slik* kjende han at det var rett av han å stå.

- Ein vindpust kom kvervlande og heiv seg over tunet, og han tenkte: – No blafrar det lause håret hennar! Slik laust hår rører seg for den aller minste vindpusten.
- Den tunge neven var i gang att og slo mot husveggen eit stykke attom han. Dunket feste seg atter i nakken hans. Alvoret klemde så hardt, det var så vidt pusten orka gå.
- Så vart det bråstilt, som mellom lynet og toreslaget.
- Det knirka i grusen. Einkvan løyste seg frå flokken og kom til møtes. Han såg ikkje opp, men han visste det likevel: – No tek han med ei hand kring det lause håret, samlar det i neven sin, og med den andre handa...
- Han høyrde saksa skar sint og vasa seg bort men gav ikkje opp, åt med små, iherdige tugger, åt og åt og kom seg igjennom. Handa som heldt kring det avklijpte håret, kasta det frå seg ned på gardsplassen.
- Der låg det i ein gul dunge og småskalv i ein knapt merkande vind, som var det liv i det. Og alle stirde stivt på hårdungen som låg der og levde.
- Kvifor stirer dei så forstøkte? tenkte han utan å sjå andleta omkring. – Det er då vel ikkje anna enn ein hårdunge som ligg der?
- Dei unge mennene som stod i flokk, tok no til å snu på seg, seig smått unna – som var dei redd å få hårfliser på skosnutane eller kleda. Så tok dei til å gå i ein slags marsj i utakt bort frå tunet.
- Eg veit ikkje kva dei unge mennene der kan ha gjennomlide, tenkte han. – Eg veit heller ikkje om dei hadde lov til å gjera det dei no har gjort, men misferda deira må eg i så fall vera med på å bera, liksom eg deler skamma med ho som står attmed meg her. For *ein* er som alle, og *alle* som ein...
- 60 (...)

Pål Sundvor, fra *Ein neve sol*, 1975

¹ laugarstranda: badestranda

² vima: vinglet

- Hvilken funksjon har broren i novellen?
- Kommenter de språklige virkemidlene som skaper stemningen i novellen.
- Kommenter symbolbruken.
- Hvordan behandles spørsmålet om skyld?

1. (b)

Siste dagsnytt

Radioapparatet er slått av
mørket stirrer inn av vinduet.
Tør jeg fremdeles møte din hånd
– din venstre fordi du er kjevhendt –
5 som beveger seg henimot meg,
og den myke armen som svinger seg ut fra skulderen
– fremdeles sommerbrun, svaberg-glatt, passer nøyaktig
– inn i min hånds kjærtegn –
den sjøgrønne kjolen
10 og ansiktet med de nære tankene, den kjente huden,
stadig eldre, som min egen hud, mine egne tanker
Tør jeg fremdeles nevne det plutselig blomstrende treet
som står usynlig utenfor huset i natt
og bryr seg like lite om oss som telefonstolpen gjør det
15 Tør jeg fremdeles fremkalle det røykfylte bildet av
opprømte mennesker rundt et forsinket restaurantbord
dugget ølglass opp mot de åpne leppene
Tør jeg nevne bilene som fredsommelig skjeller hverandre ut
i det grå hellig almindelige morgenlyset
20 sirenene på skipsverftet som forteller om arbeidets begynnelse
pressluftboret som hverdagspreker i brolegningen
– stygg trygg lyd mot trommehinnen –
og åpner for et optimistisk tomrom av fremtid
Tør jeg fremdeles se inn i ditt ansikt, elskede,
25 tør jeg bruke ord lette som ømhet, tunge som min egen kropp,
eller skal jeg hente frem revolveren
og rette den mot... ja, mot hva?
Nyhetene kan ingen hviske ut,
de ber meg tale,
30 men jeg har ingen munn.

Harald Sverdrup, fra *Farlig vind*, 1969

- Hvilke bekymringer har fortelleren for framtiden?
- Hvordan blir forholdet mellom det private og det offentlige livet behandlet i diktet?
- Hva er din reaksjon på den holdningen som kommer til uttrykk i diktet?

NORWEGIAN A1 – NYNORSK VERSION
NORVÉGIEN A1 – VERSION EN NYNORSK
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN NYNORSK

Skriv ein kommentar til **ein** av dei følgjande tekstane.

1. (a)

Krigen slutt

– Kva vil dei, spurde den unge kvinna tvert.

– Det veit eg ikkje, svara broren gruvlande.

– Kva trur du, prøvde ho.

5 Han tagde der han sat på huk framfor lega hennar. Gjennom det tronge loftsvindaugget silte maisola ned og gylte håret til ho som låg på flatseng like innanfor. Det var eit rikt, korngult hår. Han mintest frå den tid dei var born, då bar ho det i fletter som veiva ikring henne når ho sprang. Dei var så lange, desse flettene, ho kunne sitja på dei.

10 Der han sat og stirde mot golvplankane, syntest han merka at ein diger knyttneve var innåt veggen og slo dunk-dunk-dunk! Og han såg for seg eit grått bergandlet som sveitta under den trykkjande heten. Med skjorteerma var han oppom panna si eit tak.

(...)

Dei to på loftsrommet tagde ei god stund. Ho låg og stirde tomt mot skråtaket over seg, og andletet var grimet og opphovna. Han mintest eit ungjenteandlet som såg heilt annleis ut.

(...)

15 – Dei er her! vekte han.

– Kven?!

Han tenkte: – Hittil har det alltid vore fienden som kom når det lydde at “dei er her!”

Han sa: – Her er ein flokk av våre eigne som spør etter deg. Den digre neven var innåt veggen og slo att, dunk-dunk-dunk! No var nok tolmodet snart slutt der utanfor.

20 – Meiner du at eg skal gå ned til dei? spurde ho med redsle og forakt i røysta.

– Ja! svara han fast.

Ho lét auga snerta broren, andletet hans var gråkvitt der han sat og bøygde seg over verken sin. Ho visste godt nok kvifor han leid – og kven som hadde skulda for det.

25 Broren hadde vore god å ty til mang ein gong. Då ho var lita, hende det at handa hans berga henne, anten ho no trødde ut i leirdiket med kvite sokkar på eller tulla seg utpå brådjupet ved laugarstranda¹. Ho var dessverre av det vinglete slaget, såg seg lite føre og trødde ofte feil.

30 Då “den nye tida” kom og snarene låg tett kvar ein snudde seg, hadde han teke henne for seg og åtvare henne sterkt. Ho syntest nok høyra etter kva han sa, men det var likevel slik at ho vima² fram på sin eigen måte. Han kunne ikkje lenger stå ferdig og triva i henne når ho trødde feil. Så bar det ikkje annleis til enn at ho fall for ein stram fiendeuniform. Og dermed var det gjort. Brått stod ho på den andre sida, og meir og meir vart det brådjupet mellom dei.

(...)

35 Han reis og gjekk etter henne, heldt seg eit stykke attom ned trappene, men ute på tunet nådde han henne att. Det kvasse solskinet halvt blinda han, men han skimta at det nok kunne vera fem-seks unge menn i den hopen som venta ute på gardsplassen.

Han såg ingen av dei inn i andletet, så han visste ikkje korleis dei tedde seg. Men ho stod framfor dei no, og han merka seg at heller ikkje ho møtte andleta deira, at ho i staden stirde ned i grusen. Han seig framåt til han stod i breidd med henne, vel ei armlengd i frå. No stod dei der begge framfor flokken og stirde i grusen, og *slik* kjende han at det var rett av han å stå.

- 40 Ein vindpust kom kvervlande og heiv seg over tunet, og han tenkte: – No blafrar det lause håret hennar! Slik laust hår rører seg for den aller minste vindpusten.
Den tunge neven var i gang att og slo mot husveggen eit stykke attom han. Dunket feste seg atter i nakken hans. Alvoret klemde så hardt, det var så vidt pusten orka gå.
Så vart det bråstilt, som mellom lynet og toreslaget.
- 45 Det knirka i grusen. Einkvan løyste seg frå flokken og kom til møtes. Han såg ikkje opp, men han visste det likevel: – No tek han med ei hand kring det lause håret, samlar det i neven sin, og med den andre handa...
Han høyrde saksa skar sint og vasa seg bort men gav ikkje opp, åt med små, iherdige tugger, åt og åt og kom seg igjennom. Handa som heldt kring det avklijpte håret, kasta det frå seg ned på
- 50 gardsplassen.
Der låg det i ein gul dunge og småskalv i ein knapt merkande vind, som var det liv i det. Og alle stirde stivt på hårdungen som låg der og levde.
– Kvifor stirer dei så forstøkte? tenkte han utan å sjå andleta omkring. – Det er då vel ikkje anna enn ein hårdunge som ligg der?
- 55 Dei unge mennene som stod i flokk, tok no til å snu på seg, seig smått unna – som var dei redd å få hårfliser på skosnutane eller kleda. Så tok dei til å gå i ein slags marsj i utakt bort frå tunet.
– Eg veit ikkje kva dei unge mennene der kan ha gjennomlide, tenkte han. – Eg veit heller ikkje om dei hadde lov til å gjera det dei no har gjort, men misferda deira må eg i så fall vera med på å bera, liksom eg deler skamma med ho som står attmed meg her. For *ein* er som alle, og *alle* som
- 60 ein...
(...)

Pål Sundvor, frå *Ein neve sol*, 1975

¹ laugarstranda: badestranda

² vima: vingla

- Kva funksjon har broren i novella?
- Kommenter dei språklege verkemidla som skaper stemninga i novella.
- Kommenter symbolbruken.
- Korleis blir spørsmålet om skuld behandla?

1. (b)

Siste dagsnytt

Radioapparatet er slått av
mørket stirrer inn av vinduet.
Tør jeg fremdeles møte din hånd
– din venstre fordi du er kjevhendt –
5 som beveger seg henimot meg,
og den myke armen som svinger seg ut fra skulderen
– fremdeles sommerbrun, svaberg-glatt, passer nøyaktig
– inn i min hånds kjærtegn –
den sjøgrønne kjolen
10 og ansiktet med de nære tankene, den kjente huden,
stadig eldre, som min egen hud, mine egne tanker
Tør jeg fremdeles nevne det plutselig blomstrende treet
som står usynlig utenfor huset i natt
og bryr seg like lite om oss som telefonstolpen gjør det
15 Tør jeg fremdeles fremkalle det røykfylte bildet av
opprømte mennesker rundt et forsinket restaurantbord
dugget ølglass opp mot de åpne leppene
Tør jeg nevne bilene som fredsommelig skjeller hverandre ut
i det grå hellig almindelige morgenlyset
20 sirenene på skipsverftet som forteller om arbeidets begynnelse
pressluftboret som hverdagspreker i brolegningen
– stygg trygg lyd mot trommehinnen –
og åpner for et optimistisk tomrom av fremtid
Tør jeg fremdeles se inn i ditt ansikt, elskede,
25 tør jeg bruke ord lette som ømhet, tunge som min egen kropp,
eller skal jeg hente frem revolveren
og rette den mot... ja, mot hva?
Nyhetene kan ingen hviske ut,
de ber meg tale,
30 men jeg har ingen munn.

Harald Sverdrup, frå *Farlig vind*, 1969

- Kva for bekymringar har forteljaren for framtida?
- Korleis blir forholdet mellom det private og det offentlege livet behandla i diktet?
- Kva er din reaksjon på den holdninga som kjem til uttrykk i diktet?